

ш ѕ њ љ ј љ љ љ
ј ћ ќ
ј ћ љ љ ј љ љ љ љ

ŠKRABICA OD GLAGOLJAŠI

listopad 2017. | 20. susret mlađih
lagoljaša | OŠ S. S. Kranjčevića Senj

Чим ћемо љати ја чим ћемо љати ље ћемо љати
је ћемо љати ље ћемо љати ље ћемо љати
Slavimo glagoljicu kroz generacije!

Ф У Й Ш

ବିଦ୍ୟାର ପାତାଳ

Slavimo gлаголјицу кроз generacije!

Dragi moj vjerni čitaoče!

Hvala ti što si ponovno sa mnom – našom senjskom Škrabicom od glagoljaši. Nećeš vjerovati što ti sve donosim ove godine i što sam brižno spremila od zaborava i za dugo sjećanje. Ove sam ti godine posebna, drugačija – ponosna i gorda, predivna u ruhu koje su mi podarili vrijedni učenici moje škole. Uistinu imam i razloga – ove godine slavim 20 godina glagoljanja u Senju, u Osnovnoj školi Silvija Strahimira Kranjčevića! Da, dobro si pročitao – glagoljica i glagoljaši postoje već dva desetljeća u našemu Senju i Školi. Glagoljica se ovih 20 godina nije samo pisala, urezivala, izrađivala (i pekla!), već se slavila u punom smislu riječi. Zato smo ove godine jubilarno glagoljali pod gesлом „Slavimo glagoljicu kroz

generacije.” Ove smo godine intenzivno glagoljali kroz mjesec listopad i održali završnu svečanost 10. studenoga 2017. godine. U planovima i pripremama bili smo tajnoviti i maštoviti, pa smo građane zainteresirali pozivnim izlogom u gradu.

Čuvaju moji glagoljaši u meni sve
sitnice i sjećanja iz listopada – izložbu
Glagoljaški vremeplov, posjet glagoljaša iz
Brinja, kaligrafsku radionicu u Muzeju,
glagoljašku radionicu pod vodstvom Krešimira
Špralje, izradu glagoljskog slova koji je postao
naš kutak za slikanje i stvaranje uspomena i sve
radove nastale u našim radionicama –
kaligrafskoj, pirografskoj, stakloslikarnoj,
tiskarskoj, mladim tehničarima i onoj naših
mladih vezilja. Bogata sam najljepšim blagom –
onim učeničkim.

10. studenoga na završnoj smo svečanosti pripremili prava iznenađenja – osim izložbe učeničkih radova nastalih kroz mjesec listopad u stvaralačkim radionicama i grupama (kaligrafi, pirografi, vezilje, stakloslikari, tiskari, mladi tehničari), pripremili smo kviz znanja „Koliko poznajemo glagoljicu?“, prezentaciju naziva „20 godina glagoljice u OŠ S. S. Kranjčevića Senj, igrokaz „Jeronim i lav“ te smo prvi put do sada glagoljicu proslavili koristeći jedan drugi medij – film. Nekadašnji učenik naše Škole, Teo Domines Peter, snimio je i montirao film „Slavimo glagoljicu kroz generacije“. Taj je uradak svojom toplinom, kvalitetom izrade i bogatstvom sadržaja ganuo sve prisutne, glagoljašima s iskustvom probudio je stare uspomene, a sadašnjim je glagoljašima približio nekadašnji svijet glagoljanja i sasvim sigurno ih zainteresirao za buduće godine i sudjelovanja. Svečanost nam je upotpunio dr. sc. Ivan Botica sa Staroslavenskog instituta u Zagrebu koji nam je održao predavanje „Senj u najnovijoj zbirci hrvatskoglagoljaških isprava.“ Saznali smo mnogo, ali nas je dr. sc. Botica podsjetio na

ono što svi mi glagoljaši već znamo: „Senj je velik svojom kulturom.“

Dragi moj čitaoče, veliki smo mi već glagoljaši; veliki znanjem glagoljice i iskustvom glagoljanja.

**ШАСТИЧАК ЧИЈА је ПРЕДМЕТ
УМјЕКАј УЛУЧИЋА СИМНУРНУРНУ.
ШАСТИЧАК ЧИЈА је ПРЕДМЕТ
ПОЧАСНОСТИНУРЧАШТНУ.**

Veliki smo u trudu i žaru glagoljanja. Veliki smo kao dva desetljeća. Najveći smo, ipak, u želji da se glagoljica nastavi i slavi kao što smo je i mi slavili – gordo i ponosno. Moja želja za buduće generacije je skromna – da uvijek imaju neku sitnicu za pohraniti u svoju škrabici: slovo, riječ ili sliku, da im škrabica ne ostane prazna i da im srca uvijek budu puna.

Slavimo glagoljicu kroz generacije!

Vaša Škrabica

БУДУЋА ГЛАГОЛЈИЦА ОВОГОДИШЊА ГЛАГОЛЈСКА ПРИЧА

R U J A N

Neki su glagoljali s
početkom školske
godine ...
**ЧЕТВРТА
ГЛАГОЛЈИЦА
СЛОВА СА МАГНЕТИЋЕМ
ГЛАГОЛЈИЦА**

Već četvrtu godinu na samom početku školske godine naša škola prisustvuje Saboru malih glagoljaša u Dalmaciji. Ove godine voditeljica je bila učiteljica Branka Zrinski, a njezine pratilje Kristina Čavlović, Danica Lopac i Sara Tomljanović.

U 13 sati smjestile smo se u Vili Gordana u Sv. Filipu i Jakovu. Nakon „dobrog“ ručka i odmora u 18 sati prisustvovali smo virtualnoj izložbi „Kaljski glagoljski rukopisi“. Prikazan je poseban stroj za snimanje starih zapisa kako bi bili dostupni svima putem interneta. To nam je sve prikazala doc. dr. sc. Marijana Tomić iz Odjela za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru. Nakon predavanja održan je koncert „Pjev od glagoljaškog kora do kalete“. Taj dan je završio u druženju s učenicima iz Osijeka i Zagreba. Sklopljena su nova prijateljstva.

ДОБРОДОХОДНА ГЛАГОЛЈИЦА МОЂУСНОСТ МАГНЕТИЧЕМ

Sljedeći dan počeo je prilično uzbudljivo. Vlakićem smo se vozili do Crkve Sv. Roka. Tamo se održala glagoljaška sveta misa koju je predvodio fra Izak Špralja. Misa se služila na staroslavenskom jeziku. To je bilo nešto novo za nas. Nakon mise vlakić nas je dovezao do OŠ Sv. Filip i Jakov. Tu je bio „Dan otvorenih vrata, dan glagoljice“. U školi su organizirane glagoljaške

radionice: *Kamena glagoljica*, *Vesele glagoljaške torbe*, *Izrada slikovnice*. Mi smo sudjelovali u pirografičkoj radionici. Električnom pisaljkom pali se drvo i tako nastaju glagoljska slova, od kojih smo radili magnetiće. I dalje je bilo radno. Slušali smo predavanje *Tragovi glagoljice u Boki Kotarskoj*, prof. Ljubice Štambuk iz Hrvatskog nacionalnog vijeća Crne Gore. Nedjelja je bila dan od izleta. U Biogradu na Moru obišli smo lokalitet Glavica, Sv. Ivan, Sv. Toma. Izlet smo trebali skratiti jer nas je čekao autobus kojim smo došli kući. Tri dana smo se lijepo družili, a ponešto i naučili. Proširili smo svoje znanje o glagoljici.

Kristina, Sara i Danica, 7. a

Glagoljaški selfie

L I S T O P A D

P i r o g r a f i j a u S e n j u

ПИРОГРАФИЈА У СЕНДУ
ИЗГОДНОСТ

Pirografija se aktivno nastavila raditi i u Senju. Učenici 7. a razreda (Sara, Ana, Iva, Danica, Karlo i Kristina) s Brankom Zrinski i Karmen Boras nastavili su usavršavati vještinsku pirografiju stečenu u Dalmaciji.

Naši su učenici spremni nadograđivati postojeća znanja i usavršavati nove vještine. Tako se živi glagoljica!

.....|.....
L I S T O P A D

Posjetili su nas
glagoljaši iz Brinja

Пријатељи глаголица
глаголјици из Бринја
8. децембра 2017.

24. listopada 2017. glagoljaši, učenici 5.
i 6. razreda Osnovne škole Luke Perkovića Brinje,
posjetili su Senj u pratnji dviju učiteljica.

U Osnovnoj školi Silvije Strahimira Kranjčevića pedagoginja im je održala predavanje o glagoljici. Zatim su otisli u Gradski muzej Senj gdje im je kustosica muzeja predstavila senjsku glagoljsku baštinu. Tamo su vidjeli Senjsku ploču, točnije ostatke Senjske ploče iz 12. stoljeća, sestru blizanku Baščanske ploče. Također su vidjeli i slijepe ploče, važne spomenike vezane uz generala Rabatu i senjskog biskupa de Dominisa. Iz tog perioda vrlo je važno pismo pape Inocenta IV. senjskom biskupu Filipu kojim je Senju dopušteno pisanje glagoljicom. Učenici su imali priliku vidjeti i prvu tiskaru u Hrvatskoj kojom se sve tiskalo na glagoljici. Posjetili su i ostatak muzeja te se tako upoznali s bogatom poviješću našeg grada. Kasnije su otisli u senjsku katedralu i u sakralnu baštinu.

Na kraju svojega posjeta Senju vratili su se u Osnovnu školu Silvije Strahimira Kranjčevića na glagoljske likovne radionice.

Nikola Jurković, 8.b

L I S T O P A D

U Dalmaciji - pirografija, u muzeju - kaligrafija

Ф љиљача - писање
Ф тврдо - калиграфија

Radionica „Glagolska kaligrafija“ osmišljena je povodom obilježavanja dvadesete godišnjice „Dana glagoljice“ suradnjom Osnovne škole S. S. Kranjčevića i Gradskog muzeja Senj. Svrha radionice približiti je svijet glagoljaške kulture i baštine kroz samo pisanje glagoljicom. Polaznici se nakratko stavlaju u ulogu starih pisara te potezima tuša oživljavaju glagolsku pismenost i umjetnost lijepog pisanja. Nakon što se izvježbaju sva slova iz glagoljaške abecede, sudionici planiraju kaligrafijom ispisivati stihove poznatih senjskih književnika. Radionica je smještena u prostor Gradskog muzeja Senj, na odjel posvećen glagolskoj baštini, čime se stvara savršena atmosfera za kreativno izražavanje glagoljicom. Program je osmišljen kao skup nekoliko radionica (jednom tjedno tijekom listopada) u Gradskom muzeju Senj, gdje će učenici postupno savladavati pisanje glagoljice kaligrafijom.

O kaligrafiji uratko о калиграфији уратко

Kaligrafija (kalos-lijep, grafein-pisati) - lijepo pisanje, krasopis ili čistopis. Kaligrafska pisma su pisana polako, pažljivo, s puno mara točnih proporcija i kvalitetnih poteza. Uobičajeno se kaligrafija povezuje s Japanom ili Kinom iz kojih i vučemo njeno porijeklo. Umjetnost kaligrafije je nasleđe ručnog oblikovanja i prepisivanja knjiga od antike, preko srednjeg vijeka do modernog doba i generacija naših djedova i baka koji su se u školi učili pisati krasopis. Kako bi se kaligrafija savladala potrebno je obratiti pozornost na njene zakonitosti. Prema odnosu debljine poteza ispisuju se izmjenično tanje i deblje linije. Potrebno je obratiti pozornost i na redoslijede poteza koji su točno određeni i u tu svrhu numerirani.

Tehnika: crtačka - tuš (pisaljka, drvce od trske ili bambusa)

Katarina Sara Dignum,
Nika Škiljan i Maja Tomač, 8.b

„Sve mora biti lijepo i uredno. Za pisanje se koristi bambusov štapić ili pero i tinta. Sva slova imaju određenu debljinu crte i određen redoslijed poteza.“ – Ema

„Kaligrafija je umjetnost lijepog pisanja. Mi pišemo glagoljicom kako bismo je očuvali.“ – Angelina

„Ovo radimo zato što škola želi suradivati s muzejem u istraživanju i očuvanju senjske kulturno - povijesne baštine.“ – Ema

S T U D E N I

Veliko glagolsko „S”

ବ୍ୟାକ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଉତ୍ତର

ՅԱՀԻԱՊԱ ԵՎ ՔԱ ՏԵՂԵԿԱ
ՄԱԿՄԱՆՆԵՐԻ և ՇԱՍՏՈՎԱՅԻՆ
ՄԱԿԻՒՐՔ ՊԵՐԱԿՈՎՔ

U povodu 20 godina glagoljice u našoj školi stručni aktiv humanističkih predmeta osmislio je originalnu ideju, a nastavnice Franciska Tomljanović i Andreja Kartelo - Nekić proveli su je u djelo – izradile su veliko glagolsko slovo S od kartona i letvica i zatim su ga kaširale gazom i novinskim papirom i učvrstile drvočiksom.

Postavili smo ga u hol Škole s namjerom da bude kutak za slikanje. Zašto se ne bismo slikali i stvorili trajnu uspomenu? Nezaboravno iskustvo glagoljanja stvara nezaboravne fotografije.

Dok nastavnice traže način kako napraviti novo slovo koje bi stajalo u dvorištu Škole i bilo otporno na vremenske uvjete, učenicima je slovo već postalo dio fotografija. Naš je kutak za slikanje zaista zaživio.

.....|.....
L I S T O P A D

Zavirite u naše
radionice ...

Ћићушкеско је
քիշա նկազարչու

Najmlađi učenici naše Škole okušali su se u glagoljanju i pokazali kako ne zaostaju za iskusnijim glagoljašima. Čini nam se da i nove generacije imaju poseban dar za glagoljicu.

U č e n i c i 1. a r a z r e d a
S učiteljicom Bertom Tomljanović

U č e n i c i 1. b r a z r e d a
S učiteljicom Silvanom Glavičić

.....|.....

L I S T O P A D

U č e n i c i 2. a r a z r e d a

S učiteljicom Melitom Marenić

U č e n i c i 2. b
r a z r e d a

S učiteljicom Karmen Čorić

2. b je u glagoljaškom duhu obilježio i Dan kravate 18. 10., a svoje su nam radove ponosno pokazali noseći ih na svečanosti 10. studenoga. Tog su dana zajedno s 3. b posjetili crkvicu Sv. Martina gdje su vidjeli kamene ploče s glagoljskim natpisom.

U č e n i c i 3. a
r a z r e d a

S učiteljicom Brankom Zrinski

.....|.....

L I S T O P A D

U č e n i c i 3. b r a z r e d a

S učiteljicom Slavicom Tomljanović

U č e n i c i 4. a r a z r e d a

S učiteljicom Anastazijom Viatoris Matijević

U č e n i c i 4. b r a z r e d a

S učiteljicom Natašom Dragičević

Učenici 4. b razreda čitali su tekst Branka Pilaša „Baščanska ploča” i odlučili osmislići igrokaz, izraditi paravan i likovno popratiti tekst. Sami su izradili glumce na štapiću i odglumili kao pravi znalci.

L I S T O P A D

T i s k a r i

S učiteljicom Anom Lukin

Mladi knjižničari otiskivali su vlastiti uzorak po uzoru na Senjsku tiskaru. Pripremili su nam i kviz „Koliko poznajemo glagoljicu“ (Jelena, Aneta, Sara, Dina, Tea, Marita, Vita, Magdalena, Vida, Ana, Sara, Laura)

„Glagoljica ujedinjuje školu jer je kreativna i odaje počast našoj baštini. Ona je spoj prošlosti i sadašnjosti. Senjani moraju biti ponosni na svoju tiskaru.“ – Ana Lukin

Učenici I. i II. razreda (učenici produženog boravka)

S učiteljicom Mateom Dragičević izradili su glagoljski memory tehnikom karton-tisak.

L I S T O P A D

Učenici III. i IV. razreda (učenici produženog boravka)

Izradili su mozaik glagoljskog slova od starih CD-a. Lomili su stare CD-e i lijepili komadiće oblikujući glagoljska slova. Domišljato, kreativno i zabavno!

S t a k l o s l i k a r i

S učiteljicama Anastazijom Viatoris Matijević i Kristinom Čigojom

R u č n i r a d o v i

S učiteljicom Ivanom Tomljanović

Cilj je radionice sačuvati od zaborava tradicionalne ručne radove koje su njegovale naše bake i prabake. Sudjeluje 6 djevojčica iz 4. b razreda (Tamara, Draga, Ljerka, Sara i Ela). Djevojčice uživaju u radu, taj ih posao smiruje. Slušaju glazbu dok rade i druže se svaki petak jedan školski sat.

L I S T O P A D

M l a d i t e h n i č a r i

S nastavnicom Snježanom Orlić

Mladi tehničari rezbarili su glagoljske privjeske. Njihove rade rado nosimo na svojim ključevima.

Slastičarska radionica

„Ispekli smo glagoljicu!“

የኢትዮጵያ ክፍል በፌዴራል የሚከተሉ ስም

RECEPT ZA KOLAČIĆE GLAGOLJAŠE

Prhko tijesto za kolačje:

1kg glatkog brašna.

500 g margarina.

300 g margarína,
250 g šećera u prahu.

2-3 ciela jaia

Po želji dodati kokos, kakao, mljevene orahe i sl. Umiješati sve sastojke i umjesiti tijesto. Neko vrijeme ostaviti tijesto da miruje. Nakon toga razvaljati i različitim modlicama (zvjezdice, srca...) rezati tijesto. Na dobivene kolačiće rukama modelirati glagolska slova od tijesta i stavljati ih na kolačiće, a zatim staviti peći. Nakon 10-ak min pečenja na 200 stupnjeva vaditi na pripremljene tanjure. Svakako degustirati i onda nastaviti s pečenjem preostalog tijesta.

Dobar tek!

Š k r a b i c a o d g l a g o l j a š i

„Osvijetlili smo glagoljicu!”

କବିତା ପରିଚୟ

Područna škola prof. Bože Katalinića,
Vratnik

Ove smo godine odlučili glagoljici dati novo i ekološki osviješteno ruho. U našoj školi nemamo pitku vodu i kupujemo je u plastičnim bocunima. Bocune nismo bacali, već smo ih marljivo skupljali i odlučili iskoristiti za naše slovo. Rezali smo ih i slagali i stvorili svoju umjetničku instalaciju.

Naše slovo svijetli i zato smo ove godine glagoljicu slavili s motom „Osvijetlili smo glagoljicu”.

Učenici glagoljaši:

.....|.....
L I S T O P A D

„Odjenimo našu školicu u glagoljicu!

Я ПЪ НР ГЧ 8 М Я Ч І Ш Е
Ш Г Я М І 8 Н Е Э
Г А М І Г А Б А М Н Р 8 Н Е

Područna škola dr. Milana Anića, Krasno

Područna škola Vjenceslava Novaka, Sveti Juraj

L I S T O P A D

Glagolska radionica Krešimira Špralje

U glagolskoj radionici u Senju 10. 11. 2017. sudjelovali su učenici 5. i 6. razreda Osnovne škole Silvija Strahimira Kranjčevića. Voditelj radionice zvao se Krešimir Špralja, koji nas je upoznao s glagoljicom i otkrio nam puno novih pojmovi vezanih uz nju i njegovu povijest. Krešimir Špralja voditelj je glagolske radionice i stripaonice u Gradskoj knjižnici Rijeka.

Igrali smo se i tako kroz igru i zabavu naučili mnogo pojmovi i načina pisanja glagoljice. Rješavali smo radne lističe vezane uz uglatu glagoljicu. Na glagolskoj radionici lijepo smo se zabavili i naučili puno novih stvari. Htjeli bismo da se ovakve radionice glagoljice održe i iduće godine!

Lana Turkalj, 6.c

V r t n o „ S ”

Ш Б Ђ Ћ Ђ Ј

Glagoljicu smo izveli izvan prostorija Škole i smjestili je u vrt. Sad nas i naš okoliš podsjeća na glagoljaško bogatstvo i zajedništvo.

(projekt nastavnica Milene Cerović-Miklić,
Sanje Tomljanović i Ilene Lučić-Špelić)

I z l o ž b a
„G l a g o l j a š k i
v r e m e p l o v”

х Ѹ м ѻ а ѻ ѿ т
ꙗ м ѻ ꙗ а ѻ ир т ѿ в
ѡ ѿ в ѿ ꙗ м ѻ а ѻ

Izložbom „Glagoljaški vremeplov“ obilježili smo 20 godina glagoljanja u našoj Školi i izložili radove naših učenika nastaje u proteklim godinama. Tu je bilo pravog posla jer su nam panoi bili premali za sve ono što smo htjeli izložiti. 20 godina glagoljice u slici možete razgledati u našem holu.

S T U D E N I

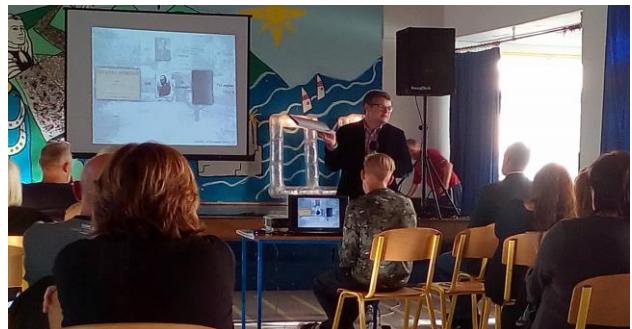
U 11 smo sati za sve djelatnike i učenike Škole te naše drage goste pripremili prezentaciju naziva „20 godina glagoljice u Osnovnoj školi Silvija Strahimira Kranjčevića Senj“, film „Slavimo glagoljicu kroz generacije“ i igrokaz „Jeronim i lav.“ Kroz povijest obilježavanja glagoljice u našoj školi vodili su nas naši voditelji Roko, Jelena i Valentina, a posebno nas je uveselio i školski zbor. Zbor je pjevao uz glazbenu pratnju naše učenice Maje Tomaić.

S T U D E N I

P r e d a v a n j e d r . s c . I v a n a B o t i c e
„ S e n j u n a j n o v i j o j z b i r c i
h r v a t s k o g l a g o l j a š k i h i s p r a v a ”

U 12 sati učitelji su prisustvovali predavanju dr. sc. Ivana Botice sa Staroslavenskog instituta iz Zagreba. On nam je još jednom naglasio ono što mi već znamo: naš je Senj velik kulturom i značajem u hrvatskoj glagoljici, on je kolijevka glagoljice.

Film „Slavimo gлаголјицу кроз generacije”

Autor: Teo Domines Peter

Φ ρ ρ μ ρ „ η μ ρ κ μ ρ α
γ μ ρ κ γ μ α μ μ ρ ρ α

Հ Ե Վ ԹԱ Կ Ե Ք Ը Թ Վ Ց Խ Ի Ր Ը ”

.....|.....
S T U D E N I

I z a k r a j ...

Х ѩу ћ з ћ ћ ћ

Možda ste se pitali kako rade novinari? Slika
govori više od tisuću riječi.

U č e n i c i n o v i n a r i :

Nikola,
Maja,
Nika
i Katarina Sara

O d a b r a l a i u r e d i l a :

Ana Vukelić, prof.

D i z a j n :

Teo Domines Peter

T e r e n s k e i z v j e s t i t e l j i c e :

Sara,
Danica,
Kristina,
i Lana

N a š a z v i j e z d a v o d i l j a :

pedagoginja Karmen Boras, prof.

V i d i m o s e o p e t !

И љ ј љ љ љ ѕ ѕ ѕ ѕ ѕ ѕ

ш
щ

д
з

ь
в

т
т

я
ъ

ы

я

ш

š

b

o

g

o

š

л
з

ы

з

k

i

d

l

l

i

а
в

т
т

и
и

р
р

r

c

a

a

j

i

а
т

и
и

т
т

a

a

g

g

a

